

251-101

Nr 164

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 26 § förordningen den 3 april 1959 (nr 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning, m. m.; given Stockholms slott den 13 maj 1960.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning angående ändrad lydelse av 26 § förordningen den 3 april 1959 (nr 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning;
- 2) förordning angående ändring i förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt;
- 3) förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt; samt
- 4) förordning angående ändring i förordningen den 5 mars 1948 (nr 85) om försäljningsskatt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framlägges förslag till sådana ändringar av energiskatteförordningen, 1941 års förordning om varuskatt och försäljningsskatteförordningen som föranledes av den i 1958 års tulltaxa begagnade nya nomenklaturen. Ändringarna är med få undantag av rent formell karaktär. På några punkter har emellertid anknytningen till den nya tulltaxan föranlett mindre jämkningar — huvudsakligen i liberaliserande riktning — i skatteplikens omfattning.

I anslutning härtill föreslås i fråga om den särskilda varuskatten, att importgrossister skall kunna registreras hos kontrollstyrelsen och erlägga skatt till denna myndighet. Vidare framlägges förslag att rationalisera förfarandet vid uttagande av den speciella skatten på spelkort genom att inarbeta denna skatt i den särskilda varuskatten.

De nya bestämmelserna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1961.

Förslag

till

**förordning angående ändrad lydelse av 26 § förordningen den 3 april 1959
(nr 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning**

Härigenom förordnas, att 26 § förordningen den 3 april 1959 om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

26 §.

Skattskyldig åligger — — — angivet skattebelopp.

När synnerliga ~~---~~ — skattens erläggande.

**Skatt må erläggas i hela kronor så
att överskjutande öretal bortfaller.**

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1961.

Förslag

till

förordning angående ändring i förordningen den 31 maj 1957 (nr 262)
om allmän energiskatt

Härigenom förordnas, att 28 § förordningen den 31 maj 1957 om allmän energiskatt skall upphöra att gälla, att 18 och 27 §§ samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, samt att den vid förordningen fogade förteckningen över vissa bränslen, för vilka allmän energiskatt skall erläggas², skall erhålla den ändrade lydelse som framgår av härvid fogad bilaga.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

18 §.

Beskattningsmyndighet är — — — fall kontrollstyrelsen.

Vad i förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat skall äga tillämpning på energiskatt, för vilken kontrollstyrelsen är beskattningsmyndighet.

Vad i förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat skall äga tillämpning på energiskatt, för vilken kontrollstyrelsen är beskattningsmyndighet. Bestämmelserna i 46 § nämnda förordning skola gälla jämväl vid införsel.

27 §.

Där skatt — — — — — i allmänhet.

Skatten skall i fråga om varje varuparti, som särskilt anmälts till förtullning, påföras i hela kronor, så att överskjutande öretal bortfaller.

Om betalningsanstånd — — — — — finnes stadgat.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1961. De äldre bestämmelserna skola dock alltjämt äga tillämpning beträffande förhållanden som hänföra sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av 18 § se 1959:96.

² Senaste lydelse av förteckningen se 1958:32.

Förteckning

över

vissa bränslen, för vilka allmän energiskatt skall erläggas,

i tulltaxan hänförliga till nedanstående
tulltaxenummer

Tulltaxe- nummer	Bränsle	Skattesats
ur 27.01	Stenkol	12 kronor för ton
ur 27.01	Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol	6 kronor för ton
ur 27.02	Brunkolsbriketter	6 kronor för ton
ur 27.04	Koks	14 kronor för ton
ur 27.04	Koksstybb och koksbricketter	6 kronor för ton
ur 27.10	Motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja med en viskositet i cSt-enheter av: högst 20 vid 20° C (skatteklass I)	25 kronor för m ³
	mer än 20 vid 20° C (skatteklass II)	16 kronor för m ³
ur 27.10 ur 38.19	Blandningar, innehållande alkohol (etanol, etylalkohol), avsedda för användning till motordrift	9 öre för liter
	<i>Anm.</i> Allmän energiskatt skall icke erläggas för inom riket framställd blandning, hänförlig till nr 27.10 eller 38.19, i den mån energiskatt erlagts för i blandningen ingående produkter, för vilka dylik skatt skall erläggas.	

Förslag

till

förrordning angående ändring i förrordningen den 25 maj 1941 (nr 251)
om varuskatt

Härigenom förordnas, att rubriken till förrordningen den 25 maj 1941 om varuskatt samt rubrikerna till 4—6 §§ och till 8 § samma förrordning skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, att 8 § 6 mom. nämnda förrordning skall upphöra att gälla, att 1—3 §§, 4 § 4 och 5 mom., 5 och 6 §§ samt 8 § 1 och 3—5 mom. nämnda förrordning¹ skola erhålla den ändrade lydelse som i det följande sägs, samt att den vid förrordningen fogade förteckningen över varor, för vilka varuskatt skall erläggas, skall erhålla den ändrade lydelse som framgår av härvid fogad bilaga²; och skall i följd härav förrordningen, utom i fråga om ingressen och de den 25 maj 1941 meddelade övergångsbestämmelserna, hava följande lydelse³.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Förrordning om varuskatt

Förrordning om särskild varuskatt

Skattskyldighetens omfattning

1 §.

För vara, som är upptagen i en vid denna förrordning fogad förteckning, skall, där den tillverkas yrkesmässigt inom riket för avsalu eller för vidare bearbetning eller ock införes till riket, enligt vad nedan sägs till staten erläggas särskild skatt (v a r u s k a t t).

Såsom skattepliktig tillverkning är att anse även omformning eller omarbetning av vara, avsedd att hållas till salu i sålunda förändrat skick. I fråga om varor, avsedda att saluhållas i särskild förpackning, såsom flaskor, tuber, burkar eller dylikt, är varans anbringande i förpackningen jämväl att anse såsom skattepliktig tillverkning.

Skatt utgår icke för vara, som å apotek beredes för försäljning enligt recept av läkare, veterinär eller tandläkare.

2 §.

Skatten skall för vara, som tillverkas inom riket, erläggas av tillverkaren och för vara, som införes till riket, av den för vars räkning införseln äger rum.

1. Skattskyldighet inträder

a) för vara, som tillverkas inom riket, när varan av tillverkaren levereras till köpare eller tages i anspråk för vidare bearbetning;

¹ Senaste lydelse av 1 och 5 §§ se 1948: 66, av 3 § 1 mom., 6 § 2 mom. och 8 § 1 mom. se 1958: 31, av 3 § 2 mom. se 1953: 247 samt av 4 § 4 mom., 6 § 1 mom. och 8 § 4 mom. se 1959: 93.

² Senaste lydelse av förteckningen se 1958: 31; jfr 1960: 000 (prop. 1960: 154).

³ 4 § 1—3 och 6 mom., 6 § 3 och 4 mom., 7, 9, 10 och 12—15 §§ upphävda. se 1959: 93.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

b) för vara, som införes till riket av någon som blivit enligt 5 § registrerad såsom importör, när varan av denne levereras till köpare eller tages i anspråk för vidare bearbetning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager; samt

c) för vara, som eljest införes till riket, när införseln sker.

2. Skattskyldiga äro

a) för vara, som tillverkas inom riket, tillverkaren;

b) för vara, som införes till riket av registrerad importör, denne; samt

c) för vara, som eljest införes till riket, den för vars räkning införseln äger rum.

3 §.

1. Skatten utgår, i enlighet med vad i förteckningen angives, antingen med däri angivet procenttal av varans beskattningsvärde eller med i förteckningen angivet belopp för viktenhet av varan; dock skall den, som inom riket tillverkar skattepliktig vara, erlägga varuskatt med lägst femtio kronor för varje månad, varunder han enligt vad nedan sägs ägt bedriva rörelsen.

2. Varans beskattningsvärde är lika med det lägsta pris, som den skattskyldige betingar sig vid försäljning av varan i större poster till återförsäljare, med vilken den skattskyldige icke står i intressegemenskap, eller, i fall där sådan försäljning icke bedrivs, det lägsta pris den skattskyldige kan antagas hava betingat sig, därest sådan försäljning skett; och skall i intetdera fallet *varuskatten* inberäknas i priset. Såsom beskattningsvärde må icke angivas pris, som gäller allenast för en mindre betydande del av den skattepliktiga försäljningen.

För vara, som införes till riket för att saluhållas efter omformning eller omarbetning eller efter anbringande i särskild förpackning eller eljest för att användas vid tillverkning i förvärvssyfte av annan vara, är dock

1. Skatten utgår, i enlighet med vad i förteckningen angives, antingen med däri angivet procenttal av varans beskattningsvärde eller med i förteckningen angivet belopp för varuenhet eller viktenhet.

2. Varans beskattningsvärde är lika med det lägsta pris, som den skattskyldige betingar sig vid försäljning av varan i större poster till återförsäljare, med vilken den skattskyldige icke står i intressegemenskap, eller, i fall där sådan försäljning icke bedrivs, det lägsta pris den skattskyldige kan antagas hava betingat sig, därest sådan försäljning skett; och skall i intetdera fallet *den särskilda varuskatten* inberäknas i priset. Såsom beskattningsvärde må icke angivas pris, som gäller allenast för en mindre betydande del av den skattepliktiga försäljningen.

För vara, som av annan än registrerad importör införes till riket för att saluhållas efter omformning eller omarbetning eller efter anbringande i särskild förpackning eller eljest för att användas vid tillverkning

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

beskattningsvärdet lika med varans värde, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen, med tillägg av den å varan belöpande tullen. Enligt samma grund beräknas beskattningsvärdet för vara, som införes till riket för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte.

i förvärvssyfte av annan vara, är dock beskattningsvärdet lika med varans värde, beräknat enligt 3 § tulltaxeförordningen, med tillägg av den å varan belöpande tullen. Enligt samma grund beräknas beskattningsvärdet för vara, som införes till riket för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte.

Det ankommer på kontrollstyrelsen samt, beträffande vara som införes till riket, generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt att meddela närmare anvisningar rörande tillämpningen av i detta moment givna stadganden.

3 a §.

Kontrollstyrelsen är beskattningsmyndighet i fråga om tillverkning och försäljning inom riket. Vad i förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat skall äga tillämpning å varuskatt som utgår i samband med sådan tillverkning och försäljning.

Beträffande införsel är, med den inskränkning som nedan sägs, generaltullstyrelsen beskattningsmyndighet. Bestämmelserna i 46 § nyssnämnda förordning skola gälla jämväl vid införsel.¹

Bestämmelser avseende
tillverkning inom riket

Om skattskyldighet vid försäljning och ianspråktagande för vidare bearbetning

4 §.

4. Tillverkare är *pliktig* att ordna sin bokföring på sådant sätt, att den möjliggör kontroll beträffande försald eller för vidare bearbetning *uttagen* vara.

1. Tillverkare och registrerad importör äro *pliktiga* att ordna sin bokföring på sådant sätt, att den möjliggör kontroll beträffande försald eller för vidare bearbetning *ianspråktagen* vara.

5. Tillverkare *skall* ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som kontrollstyrelsen för erhållande av en betryggande kontroll över skattens behöriga utgörande meddelar, ävensom de anvisningar, som kontrolltjänsteman i enlighet med kontrollstyrelsens föreskrifter kan komma att lämna.

2. Tillverkare och registrerad importör *skola* ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som kontrollstyrelsen för erhållande av en betryggande kontroll över skattens behöriga utgörande meddelar, ävensom de anvisningar, som kontrolltjänsteman i enlighet med kontrollstyrelsens föreskrifter kan komma att lämna.

5 §.

1. Den som ämnar bedriva tillverkning, som i 1 § första eller andra stycket avses, skall *därom* göra skriftlig

1. Den som ämnar bedriva tillverkning, som i 1 § första eller andra stycket avses, skall *för registrering*

¹ Se 1960:000 (jfr prop. 1960:115).

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

anmälan till kontrollstyrelsen minst fjorton dagar före tillverkningens påbörjande med angivande av företagets namn och belägenhet, tillverkarens fullständiga namn och postadress, det eller de varuslag, tillverkningen är avsedd att omfatta, samt dagen för dess påbörjande.

göra skriftlig anmälan till kontrollstyrelsen minst fjorton dagar före tillverkningens påbörjande med angivande av företagets namn och belägenhet, tillverkarens fullständiga namn och postadress, det eller de varuslag, tillverkningen är avsedd att omfatta, samt dagen för dess påbörjande.

Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats i anmälan, skall tillverkaren inom åtta dagar underrätta kontrollstyrelsen därom.

2. Önskar tillverkare göra avbrott i rörelsen, skall han i förväg göra skriftlig anmälan därom till kontrollstyrelsen. Anmälan bör innehålla uppgift om den tid avbrottet avser; kan sådan uppgift icke lämnas, skall tillverkaren, då han ämnar återupptaga rörelsen, i förväg göra skriftlig anmälan därom till kontrollstyrelsen. Under tid, för vilken avbrott är anmält eller, då tid för avbrottet ej angivits, innan anmälan om rörelsens återupptagande gjorts, må rörelsen icke bedrivas.

2. Den, som ämnar yrkesmässigt till riket införa skattepliktig vara för försäljning till återförsäljare, må efter ansökan registreras hos kontrollstyrelsen. Vad i 1 mom. stadgas angående anmälan för registrering skall äga motsvarande tillämpning i fråga om ansökan om registrering.

Ämnar tillverkare helt nedlägga rörelsen, skall han minst åtta dagar dessförinnan till kontrollstyrelsen göra anmälan därom med uppgift om dagen, då nedläggandet kommer att ske.

3. Ämnar tillverkare avbryta, återupptaga eller helt nedlägga rörelsen eller vill registrerad importör bli avregistrerad, skall anmälan om förhållandet göras till kontrollstyrelsen minst åtta dagar i förväg med uppgift om dagen för avbrottet, återupptagandet, nedläggandet eller önskad avregistrering.

6 §.

1. Deklaration skall insändas till kontrollstyrelsen senast å femtonde dagen i andra månaden efter varje kalendermånads utgång och innehålla uppgift om beskattningsvärdet eller, vad angår varor för vilka skatten utgår med belopp för viktenhet, angående kvantiteten av de varor, som under kalendermånaden av den skattskyldige eller för hans räkning levererats till köpare eller tagits i anspråk för vidare bearbetning.

1. Deklaration skall insändas till kontrollstyrelsen senast å femtonde dagen i andra månaden efter varje kalendermånads utgång och innehålla uppgift om beskattningsvärdet eller, vad angår varor för vilka skatten utgår med belopp för varu- eller vikt-enhet, angående kvantiteten av de varor, för vilka skattskyldighet inträtt under kalendermånaden.

Om särskilda skäl därtill äro äger kontrollstyrelsen föreskriva, att deklaration skall avse kalenderkvartal i stället för kalendermånad, i vilket fall deklaration skall insändas inom en månad efter varje kvartals utgång. Kontrollstyrelsen må ock, om särskilda skäl därtill äro, föreskriva att deklaration skall insändas inom annan tid än i det föregående är sagt, dock tidigast

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

inom femton dagar och senast inom två månader efter utgången av den månad eller det kvartal deklarationen avser.

2. I deklaration som i 1 mom. avses må avdrag göras för varor, som

a) använts vid *den* tillverkning deklarationen avser och som visas hava tidigare blivit påförda varuskatt;

b) enligt bevis av tullmyndighet utförts ur riket eller till svensk frihamn.

Avdrag som nyss sagts skall avse beskattningsvärdet, där fråga är om vara, för vilken skatten utgår i förhållande till värdet, samt *varukvantiteten*, där skatten utgår efter viktenhet.

Har vara, för vilken skatten utgår med belopp för viktenhet, använts vid tillverkning av annan *varuskattepliktig* vara, må avdrag i deklaration göras med belopp motsvarande skatten på den sålunda använda varan.

På särskild prövning av kontrollstyrelsen ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl må göras för vara, vilken *tillverkaren* återtagit eller vars försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning från köparen.

Bestämmelser avseende införsel till riket

två månader efter utgången av den avser.

2. I deklaration som i 1 mom. avses må avdrag göras för varor, som

a) använts vid tillverkning *som* deklarationen avser och som visas hava tidigare blivit påförda *särskild* varuskatt;

b) enligt bevis av tullmyndighet utförts ur riket eller till svensk frihamn.

Avdrag som nyss sagts skall avse beskattningsvärdet, där fråga är om vara, för vilken skatten utgår i förhållande till värdet, samt *kvantiteten*, där skatten utgår efter *varu- eller* viktenhet.

Har vara, för vilken skatten utgår med belopp för viktenhet, använts vid tillverkning av annan *enligt denna förordning skattepliktig* vara, må avdrag i deklaration göras med belopp motsvarande skatten på den sålunda använda varan.

På särskild prövning av kontrollstyrelsen ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl må göras för vara, vilken *tillverkare eller registrerad importör* återtagit eller vars försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning från köparen.

Om skattskyldighet vid införsel till riket

8 §.

1. Vid införsel till riket av *skattepliktig* vara skall den skattskyldige, där ej annat nedan stadgas, i samband med tulltaxeringen av varan till tullmyndigheten i införselorten i två exemplar avlämna en på *tro och heder* avgiven deklaration angående varans beskattningsvärde eller, vad angår varor för vilka skatten utgår med belopp för viktenhet, angående *varukvantiteten*.

2. Deklaration erfordras icke beträffande sådan skattepliktig vara, som avses i 3 § 2 mom. andra stycket. Beträffande sådan vara skall den skattskyldige i stället till tullmyndigheten avlämna skriftlig försäkran i två exemplar rörande ändamålet med införseln; dock att sådan försäkran icke er-

1. Införes *skattepliktig* vara till riket av annan än *registrerad importör*, skall den skattskyldige, där ej annat nedan stadgas, i samband med tulltaxeringen av varan till tullmyndigheten i införselorten i två exemplar avlämna en på *heder och samvete* avgiven deklaration angående varans beskattningsvärde eller, vad angår varor för vilka skatten utgår med belopp för *varu- eller* viktenhet, angående *kvantiteten*.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

fordras därest det är uppenbart att varan införes för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte.

3. Skatt, som enligt avgiven deklaration eller enligt av tullmyndigheten verkställd uträkning belöper å införd vara, skall erläggas till tullverket *samtidigt med tullen*. Vad i fråga om tull finnes stadgat rörande betalningsansånd, ställande av säkerhet samt påföljd för fördröjd eller utebliven betalning skall äga motsvarande tillämpning beträffande skatten.

3. Skatt, som enligt avgiven deklaration eller enligt av tullmyndigheten verkställd uträkning belöper å införd vara, skall erläggas till tullverket *i den ordning som är föreskriven beträffande tull*. Skatten skall i fråga om varje varuparti, som särskilt anmäls till förtullning eller för vilket särskild deklaration avgivits, påföras i hela kronor, så att överskjutande öretal bortfaller. Vad i fråga om tull finnes stadgat rörande betalningsansånd, ställande av säkerhet samt påföljd för fördröjd eller utebliven betalning skall äga motsvarande tillämpning beträffande skatten.

4. Deklaration eller försäkran, varom ovan förmåles, skall slutligen granskas av kontrollstyrelsen och skall för sådant ändamål det ena exemplaret av handlingen av tullmyndigheten översändas till kontrollstyrelsen.

Befinnes vid granskningen att skatt påförts med för lågt belopp, skall kontrollstyrelsen påföra den skattskyldige felande skatt samt bestämma och meddela den skattskyldige tid, inom vilken sådan skatt skall erläggas. Finnes erlagd skatt vara för hög, skall kontrollstyrelsen återbetala det överskjutande beloppet.

Vad i 4 § 4 och 5 mom. denna förordning samt 4, 8, 9, 11, 12, 27 och 29 §§ förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om skattskyldig, som avses i detta moment.

5. För vara, som införts till riket men sedermera utförts ur riket eller till svensk frihamn, må åtnjutas restitution av skatt i den ordning och omfattning, Kungl. Maj:t bestämmer.

Skattskyldig må vidare enligt kontrollstyrelsens bestämmande åtnjuta restitution av skatt för till riket införd vara, som styrkes vara obrukbar på grund av fel eller brist i godset. Ansökan om restitution, varom i detta stycke förmåles, bör göras inom en månad från det införseln skedde.

Skatt utgår icke för vara, som införes under sådana omständigheter, att för densamma åtnjutes tullfrihet enligt 5, 6 eller 8 § tulltaxeförordningen. Dock föreligger skattskyldig-

Vad i 4 § denna förordning samt 4, 8, 9, 11, 12, 27 och 29 §§ förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om skattskyldig, som avses i detta moment.

5. Formulär till deklaration och försäkran, varom ovan förmåles, fastställas av generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt.¹

¹ Jfr 1948:66.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

het vid återinförelse av vara, för vilken skatt icke erlagts eller för vilken erlagd skatt restituerats.

6. Formulär till deklaration och försäkran, varom ovan förmäles, fastställas av generalfullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt.

Ansvarsbestämmelser m. m.

11 §.

Angående påföljd i vissa fall för den, som i samband med införelse av skattepliktig vara i deklaration eller försäkran lämnat oriktig uppgift, skall gälla vad i lagen om straff för varsmuggling är stadgat.

Om ansvar i vissa fall för den, som eljest i deklarationen lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.¹

16 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpningen av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1961, då kungörelsen den 13 juni 1919 (nr 291) angående stämpelavgift för spelkort samt om kortstämplingens verkställande skall upphöra att gälla. Aldre bestämmelser skola alltjämt äga tillämpning beträffande förhållanden som hänföra sig till tiden före den 1 januari 1961. I samband med ikraftträdandet skall i övrigt iakttagas följande.

1. Särskild varuskatt skall icke erläggas för spelkort, för vilka stämpelavgift erlagts enligt kungörelsen den 13 juni 1919 (nr 291).

2. Om tillverkning av spelkort bedrivs vid tiden för förordningens ikraftträdande, skall den i 5 § föreskrivna anmälningsskyldigheten fullgöras senast den 20 december 1960.

3. Ansökan om registrering såsom importör må göras och beslut över sådan ansökan meddelas före ikraftträdandet med avseende å tid därefter.

¹ Se 1960:000 (jfr prop. 1960:115).

Förteckning
över
varor, för vilka särskild varuskatt skall erläggas,
i tulltaxan hänförliga till nedanstående
tulltaxenummer

Tulltaxe- nummer	Varuslag	Skattesats, procent av beskatt- nings- värdet	Skatte- sats, öre för angiven enhet
17.01	Bet- och rörsocker i fast form, per kg.....		20
ur 17.02	Sirap och andra sockerlösningar, framställda av bet- eller rörsocker, per kg.....		16
ur 17.03	Melass av bet- eller rörsocker, tjänlig till människoföda, per kg <i>Anm. till nr 17.01—17.03</i> 1. Skatt skall icke utgå vid införsel till riket av socker, sirap, andra sockerlösningar eller melass, när varan införes av tillverkare av sådan vara eller för dennes räkning. När sådan vara av tillverkaren levereras till köpare, skall den anses vara här i riket tillverkad. 2. Skatt skall icke utgå vid leverans eller införsel av socker för tillverkning av sockerkulör (ur tulltaxenummer 17.02).		16
ur 17.04 } ur 18.06 } ur 20.04 }	Choklad- och konfektyrvaror, hänförliga till följande varugrupper: choklad, med eller utan tillsats av socker eller sötningsmedel karameller, praliner, konfekt, dragéer, kola, pastiller, tabletter, tuggummi, skumstrutar, kokosbollar och dylika sötsaker, ävensom sötsaker helt eller delvis utgörande eller innehållande kanderade eller glaserade frukter, fruktskal eller andra växtdelar ävensom ersättningsmedel härför lakrits, innehållande mer än 10 % socker eller med tillsats av annat sötnings- eller smaksättningsmedel eller föreliggande i utformade figurer, stänger eller stycken marsipan, mandelmassa, nougatmassa, s. k. vit choklad och andra liknande produkter i utformade figurer, stänger eller stycken marmelad och ersättningsmedel härför i utformade figurer, stänger eller stycken	65 % 65 % 65 % 65 % 65 %	
ur 17.05 } ur 21.07 }	Med socker eller sötningsmedel försatta pulver och tabletter, avsedda för beredning av läskedrycker	65 %	
ur 18.06 } ur 21.07 }	Glass	65 %	
	<i>Anm.</i> Skatt skall icke utgå för färdigställda för hushåll, restauranger eller matserveringar avsedda efterrätter, helt eller		

Tulltaxe- nummer	Varuslag	Skattesats, procent av beskatt- nings- värdet	Skatte- sats, öre för angiven enhet
	delvis bestående av glass. Vad nu sagts gäller även om efterrätten är tillsatt eller belagd med eller däri på annat sätt ingår choklad eller andra varuskattebelagda varor, under förutsättning dock att varan bibehållit karaktären av efterrätt av glass.		
ur 17.05 ur 21.07 ur 22.09	Essenser och extrakter, avsedda för beredning av alkoholhaltiga drycker	50 %	
ur 33.06	Parfymer, toalettmedel och kosmetiska preparat, hänförliga till följande varugrupper: tandpulver och tandkräm; munvatten; ättiketerpreparat; schamponeringsmedel, parfymerade eller med tillsats av färgande, blekande eller hårväxtbefrämjande ämnen, dock icke preparat med karaktär av hårfärgnings-, hårbleknings- eller hårinpackningsmedel	25 %	
	parfymer och andra luktgivande preparat såsom lukt- och toalettvatten (med undantag av preparatet sprit, glycerin och rosenvatten), parfymerat badsalt o. d.; nagelbandsvatten, nagelbandskräm, ansiktsskum och andra hudvårdspreparat, ej utgörande hudkräm, hudolja eller strö- puder och ej upptagna i följande varugrupp; hårvatten, hårolja, hårpomada, onduleringspreparat, hårfärgnings-, hårbleknings- och hårinpackningsmedel samt andra hårvårdspreparat med undantag av schamponeringsmedel; hårborttagningsmedel samt medel mot transpiration med undantag av ättiketerpreparat	50 %	
	puder med undantag av ströpuder härunder inbegripet hudkräm, innehållande över 10 % pudersubstans (puderkräm); läppstift, smink och andra för färgning av huden avsedda preparat; nagellack, nagelpasta, nagelpolermedel, nagellackborttagningsmedel och andra dylika för nagelbehandling avsedda preparat; ögonhårskräm, ögonbrynsstift samt andra liknande preparat för behandling av ögonhår eller ögonbryn	80 %	
ur 38.19	Kemiska kompresser och tillbehör avsedda för hårpermanentning	50 %	
ur 97.04	Spelkort, ävensom målade eller tryckta ark, avsedda att sönderskäras till spelkort, per lek		100

Förslag

till

förordning angående ändring i förordningen den 5 mars 1948 (nr 85)
om försäljningsskatt

Härigenom förordnas, att 28 § förordningen den 5 mars 1948 om försäljningsskatt skall upphöra att gälla, att 26 § samma förordning skall erhålla följande ändrade lydelse *samt* att den vid förordningen fogade förteckningen över varor, för vilka försäljningsskatt skall erläggas¹, skall erhålla den ändrade lydelse som framgår av härvid fogad bilaga.

*(Gällande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

26 §.

Skatt, som enligt avgiven deklara- tion eller enligt av tullmyndigheten verkställd uträkning belöper å införd vara, skall erläggas till tullverket *samtidigt med tullen*. Vad i fråga om tull finnes stadgat rörande betalningsansånd, ställande av säkerhet samt påföljd för fördröjd eller utebliven betalning skall äga motsvarande tillämpning beträffande skatten.

Skatt, som enligt avgiven deklara- tion eller enligt av tullmyndigheten verkställd uträkning belöper å in- förd vara, skall erläggas till tullver- ket *i den ordning som är föreskriven beträffande tull*. Skatten skall *i fråga om varje varuparti, som särskilt an- mäls till förtullning eller för vilket särskild deklaraation avgivits, påföras i hela kronor, så att överskjutande öretal bortfaller*. Vad i fråga om tull finnes stadgat rörande betalningsan- stånd, ställande av säkerhet samt på- följd för fördröjd eller utebliven be- talning skall äga motsvarande till- lämpning beträffande skatten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1961. De äldre bestämmel- serna skola dock alltjämt äga tillämpning beträffande förhållanden som hänföra sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av förteckningen se 1952:199.

Förteckning

över

varor, för vilka försäljningskatt skall erläggas,
i tulltaxan upptagna under nedanstående
tulltaxenummer

Tulltaxe- nummer	Varuslag	Skattesats		Särskild skatte- sats för vissa va- ror vid import, kronor för 100 kg	Minimiskatt (1 kro- nor) per kalenderår för registrerad säl- jare med skatte- pliktigt försäljning	
		pro- cent av be- skatt- nings- vär- det	kro- nor för an- given enhet		av enbart egen till- verkning	eljest
1	2	3	4	5	6	7
ur 58.01	Mattor, knutna, även konfektionerade: innehållande natursilke	20		10 000	1 200	3 600
	andra slag: med högst 250 knutar på en längd av 1 m, dock icke där antalet knu- tar per kvadratmeter uppgår till högst 25 000	20		1 000		
	med mer än 250 men ej mer än 450 knutar på en längd av 1 m ..	20		2 000		
	med mer än 450 knutar på en längd av 1 m	20		4 000		
ur 71.01— 71.03	Naturpärlor och ädelstenar, ej utgö- rande artiklar för tekniskt bruk.....	20			—	1 200
ur 71.12— 71.14	Varor av ädel metall, ej utgörande artiklar för tekniskt bruk.....	20				
	Anm. För urarmband av ädel metall skall skatt utgå även om de äro fästade vid ur.					
ur 71.15	Varor av naturpärlor eller av ädelste- nar, ej utgörande artiklar för tekniskt bruk	20				
ur 85.15 } ur 92.11 } ur 92.13 }	Grammofoner och grammofonverk, här- under inbegripet skivspelare o. dyl. med eller utan ljudbosa, även ingå- ende i radiogrammofoner; grammofon- automater: enkelspelare: med en skivhastighet, per st med flera skivhastigheter, per st			20 30		

1	2	3	4	5	6	7
ur 92.12 m. fl.	skrivväxlare: med <i>en</i> skivhastighet, per st med <i>flera</i> skivhastigheter, per st grammofonautomater, per st				1 200	3 600
	Grammfonskivor, ävensom andra artiklar med ljudspår för avspelning med grammofon: per ljudspår med högst 8 minuters speltid..... per ljudspår med längre speltid....			0: 50 1: 50		
	Anm. Skatt skall ej utgå för: varor, vilka tidigare inom riket varit föremål för försäljning till konsument; ordnar, medaljer och märken av guld, silver, platinä eller annan ädel metall, där de utdelas såsom förtjänstecken eller utan betalning;					
	grammofonskivor och andra artiklar med ljudspår för avspelning med grammofon, a) huvudsakligen innehållande tal av reklamkaraktär eller tal för undervisningsändamål; eller b) huvudsakligen innehållande signaler e. d. utan musikalisk syftning; eller c) framställda var och en i endast ett exemplar; artiklar med ljudspår utgörande kartonger eller andra förpackningar eller material för tillverkning av sådana artiklar.					

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 maj
1960.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *vissa av den nya tulltaxan föranledda ändringar i gällande punktskatteförfattningar, m. m.* samt anför därvid följande.

I. Inledning

Efter beslut av 1958 års B-riksdag har 1929 års tulltaxa från och med den 1 januari 1959 ersatts med en ny tulltaxa. Den nya tulltaxan, som utfärdades den 12 september 1958 (SFS nr 475), är utformad i överensstämmelse med en internationell konvention rörande nomenklatur för klassificering av varor i tulltarifferna, den s. k. Bryssel-nomenklaturen.

Bryssel-nomenklaturen omfattar 1 095 positioner, fastställda efter praktiskt och kommersiellt betingade indelningsgrunder. Positionerna är fördelade på 99 kapitel, sammanförda i 21 avdelningar. Den nya tulltaxan är uppbyggd i enlighet härmed med tillägg av sådana underpositioner som erfordrats med hänsyn till vissa för vårt land speciella tulldifferentieringar. Till den nya tulltaxan har, liksom fallet var beträffande den äldre taxan, anknutits en statistisk varuförteckning.

För erhållande av tillräcklig precision vid avgränsningen av det skattepliktiga varuområdet har det befunnits lämpligt att i flera författningar på den indirekta beskattningens område anknyta varudefinitionerna till tulltaxan och den tullstatistiska varuförteckningen. Tillkomsten av den nya tulltaxan nödvändiggör en teknisk anpassning, transponering, av de i skatteförfattningarna angivna beskattningsområdena till överensstämmelse med den nya nomenklaturen.

Förslag till erforderliga ändringar i berörda punktskatteförfattningar har framlagts i en inom finansdepartementet utarbetad *promemoria*. De framlagda förslagen berör — såvitt nu är i fråga — förordningen den 31 maj

1957 (nr 262) om allmän energiskatt, förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt och förordningen den 5 mars 1948 (nr 85) om försäljningsskatt. Motsvarande ändringar i förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror — varom förslag ävenledes framlagts i nyssnämnda promemoria — har redan vidtagits genom beslut av detta års riksdag.

Över nyssnämnda promemoria har, efter remiss, *yttranden* inkommit från kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen, kommerskollegium, Sveriges grossistförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges hantverks- och småindustriorganisation samt Svensk industriförening. Kommerskollegium har överlämnat yttranden från samtliga handelskammare i riket utom en.

I anslutning till de i promemorian gjorda förslagen avser jag att upp- taga en av 1952 års kommitté för indirekta skatter väckt fråga att beträffande varuskatt enligt 1941 års förordning jämställa importgrossister med tillverkare.

I detta sammanhang avser jag vidare att anmäla ett inom *generaltullstyrelsen* upprättat förslag om att den nuvarande stämpelavgiften på spelkort upphäves och att spelkort i stället belägges med varuskatt enligt 1941 års förordning. Över detta förslag har *yttranden* avgivits av kontrollstyrelsen, generalpoststyrelsen och Aktiebolaget J. O. Öberg & Son.

II. Allmänna synpunkter

Promemorian. I promemorian framhålles inledningsvis att förslagen väsentligen innebär en ren transponering till den nya tulltaxans varubeskrivningar utan ändring av beskattningsområdenas avgränsning. På några punkter har dock den nya tulltaxans anknytning till Brysselnomenklaturen föranlett vissa mindre jämkningar i skattepliktens omfattning. I allt väsentligt går dessa förslag i liberaliserande riktning och innebär sålunda icke någon skärpning av beskattningen.

Vid transponeringen har varubeskrivningarna anknutits till tulltaxenumren och icke såsom tidigare till de statistiska numren. Till skillnad från vad tidigare varit fallet ingår nämligen tulltaxenumren numera som de fyra första siffrorna i det statistiska numret. Angivande av tulltaxenumren anses innebära tillräcklig precisering i klassificeringshänseende. En sådan anordning innebär också att ändring i den rent statistiska uppdelningen inte behöver medföra ändring i skatteförfattningarna.

Samtidigt med transponeringen har det ansetts lämpligt att vidtaga vissa mindre jämkningar i de här aktuella skatteförfattningarna med avseende på importbeskattningen. Bakgrunden till dessa ändringsförslag är i första hand att i 10 a § 1929 års tulltaxeförordning — efter en från och med den 1 januari 1959 gällande författningsändring — stadgas, att tull skall påföras

i jämna kronor så, att överskjutande öretal bortfaller.¹ I skatteförfattningarna föreslås därför den ändringen, att skatt som skall erläggas till tullverket uttages på enahanda sätt.

Vidare föreslås att 1941 års varuskatteförordning erhåller rubriken förordning om särskild varuskatt.

Yttrandena. I de över promemorian avgivna yttrandena har ingen erinran framförts mot den rent tekniska överarbetningen av de berörda författningarna. Beträffande de med den förändrade nomenklaturen sammanhängande jämkningarna i skattepliktens omfattning understrykes i allmänhet att dessa i huvudsak går i liberaliserande riktning och inte innebär någon skatte-skärpning. För de särskilda yrkanden som gjorts i vissa fall redogöres närmare i senare avsnitt.

I fråga om varudefinitionernas anknytning till den nya tulltaxan gör *kommerskollegium* följande uttalande.

Kollegium finner den föreslagna anknytningen av de skattebelagda varuområdena till Brysselnomenklaturen fördelaktig då därigenom erhålles dels precision i avgränsningen mellan skattebelagda och icke skattebelagda varor, dels terminologisk enhetlighet i tull- och varuskattehänseende. En än större exakthet skulle kunna erhållas genom anknytning även till statistiska nummer. Kollegium delar dock därvidlag den meningen, att det är önskvärt, att avgränsningen göres oberoende av eventuella ändringar i den statistiska uppdelningen.

I anledning av förslaget att skatt i fortsättningen skall erläggas till tullverket i jämna kronor framhåller *kontrollstyrelsen*, att starka skäl talar för att motsvarande jämkning göres beträffande skatt, som inbetalas till kontrollstyrelsen. Styrelsen fortsätter.

Förutom att likformighet erhålles, skulle härigenom styrelsens bearbetning av insända redovisningshandlingar betydligt underlättas. Vidare skulle bl. a. vinnas, att de skattskyldiga i viss mån kompenseras för de portokostnader, som åsamkas dem vid insändande till styrelsen av deklARATIONER och vid inbetalning av skatt. Denna kostnad har för de skattskyldiga länge utgjort ett irritationsmoment, som genom den nu ifrågasatta ändringen i stort sett kan undanröjas.

Styrelsen föreslår att erforderlig ändring vidtages i förordningen den 3 april 1959 (nr 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

I några yttranden hemställes om en mer ingående översyn av de olika punktskatteförfattningarna. Yrkanden om slopande av nu utgående punktskatter har också framförts beträffande olika varor.

Departementschefen. Frågan om en anpassning eller transponering till den nu gällande tulltaxan av de varudefinitioner i olika skatteförfattningar, som utformats i anslutning till den tidigare tulltaxan, berördes redan i den proposition till 1958 års riksdag, varigenom förslag till ny tulltaxa framlades. Då emellertid de erforderliga författningsändringarna krävde särskild ut-

¹ Riksdagen har numera på grundval av prop. 1960: 98 antagit en ny tulltaxeförordning, där motsvarande stadgande återfinnes i 14 §.

redning och de dittillsvarande bestämmelserna utan större svårigheter kunde tillämpas i oförändrad utformning under en övergångstid, togs spørgsmålet icke upp till närmare behandling vid detta tillfälle.

Förslag till ändringar av de berörda skatteförfattningarna har numera framlagts i en inom finansdepartementet utarbetad promemoria. Såvitt avser förordningen om skatt å vissa pälsvoror har som nämnts förslagen redan blivit genomförda efter beslut av detta års riksdag (Prop. 1960: 62, BevU 29). De författningar som nu återstår att anpassa till den nya tulltaxan är energiskatteförordningen, 1941 års förordning om varuskatt och försäljningsskatteförordningen.

De föreliggande författningsförslagen innebär väsentligen en rent teknisk överarbetning. Ändring i beskattningsområdet har föreslagits endast i vissa fall där en jämkning varit direkt betingad av anknytningen till den nya tulltaxan. Förslagen har i sina allmänna drag tillstyrkts eller lämnats utan erinran av de i ärendet hörda remissinstanserna. Också enligt min mening är de föreslagna nya varudefinitionerna och därmed sammanhängande bestämmelser ändamålsenligt utformade. De jämkningar av det skattepliktiga varuområdets utsträckning som förordats synes icke vara av större omfattning och innebär i flertalet fall en liberalisering. Jag finner mig sålunda i stort sett kunna biträda de i promemorian framlagda förslagen.

I några remissyttranden har yrkanden framställts om en allmän översyn av de olika punktskatternas utformning och författningmässiga reglering. Även enligt min mening kan skäl anföras för att — väsentligen från skatte-tekniska utgångspunkter — verkställa en översyn på området. Därvid bör också, såsom förutskickats i propositionen nr 42 till årets riksdag, de frågor utredas rörande beskattningen av pälsvoror som aktualiserats av Sveriges anslutning till EFTA-konventionen.

Under hänvisning till det anförda finner jag icke anledning att — bortsett från några inledningsvis nämnda detaljspörsmål i vilka utredning föreligger — i förevarande sammanhang ingå på andra frågor rörande punktskatterna än sådana som väsentligen föranledes av de olika författningarnas anknytning till den nya tulltaxan.

I det följande avser jag att till närmare behandling var för sig upptaga de nu föreliggande förslagen till ändring av energiskatteförordningen, 1941 års förordning om varuskatt och försäljningsskatteförordningen. Dessförinnan vill jag emellertid beröra ett par mera allmänna spørsmål.

Gemensamt för de tre nämnda författningarna föreslås sålunda i promemorian den ändringen att skatt vid import i fortsättningen skall påföras i hela kronor så att överskjutande öretal bortfaller. I likhet med remissinstanserna tillstyrker jag detta förslag. Såsom kontrollstyrelsen framhåller bör emellertid samma princip gälla i fråga om skatt som skall inbetalas till styrelsen. I enlighet härmed förordar jag att föreskrift i sistnämnda hänseende intages i 26 § förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Mot det i promemorian framlagda förslaget att varuskatt som uttages en-

ligt 1941 års förordning erhåller benämningen särskild varuskatt föreligger från min sida ingen erinran.

I propositionen nr 121 till detta års riksdag har föreslagits en särskild förordning om frihet från införselavgift i vissa fall. Förordningen är avsedd att ersätta bl. a. de stadganden som nu finns i olika punktskatteförfattningar om skattefrihet vid införsel, då rätt till tullfrihet föreligger enligt vissa bestämmelser i tulltaxeförordningen, samt om rätt till skatterestitution, då förutsättningar för tullrestitution föreligger. Nämda förordning har numera antagits av riksdagen. Av förordningen betingade ändringar i de nu aktuella punktskatteförfattningarna synes lämpligen böra vidtagas i samband med transponeringen.

III. Energiskatten

Gällande ordning. Den allmänna energiskatten omfattar elektrisk kraft samt vissa flytande och fasta bränslen såsom bensin och motorsprit, stenkol, koks och kolbriketter samt motorbrännolja och pannbrännolja. Energiskatt för elkraft erlägges på grundval av ett deklarationsförfarande till kontrollstyrelsen av den yrkesmässige distributören av kraften eller, om konsumenten själv är producent, av denne. Skatten är utformad såsom en värdeskatt, varvid beskattningsvärdet utgör summan av de avgifter som förbrukaren har att erlägga för kraften eller, vid egenproduktion, skulle ha uppburet om kraften försålts. Skattesatsen är 10 % för kraft, som förbrukas för industriellt ändamål, och 7 % för annan kraft.

Energiskatten för bensin och motorsprit är utformad som en specifik skatt (9 öre per liter) och uppbäres av tullverket i fråga om importerad vara och av kontrollstyrelsen för inom landet tillverkad vara. I båda fallen uttages energiskatten samtidigt med den skatt som på här ifrågavarande motorbränslen utgår enligt förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit. I fråga om övriga energibesattade bränslen föreligger obligatorisk skattskyldighet för inhemska producenter. Därjämte kan större förbrukare och återförsäljare frivilligt låta registrera sig hos kontrollstyrelsen såsom skattskyldiga. För nu nämnda kategorier skattskyldiga erlägges skatten till kontrollstyrelsen, medan vid import, som verkställs av någon icke registrerad, skatten erlägges till tullverket samtidigt med tullen. Även i denna del är energiskatten utformad såsom en specifik skatt med särskilda skattesatser per vikt- eller volymenhet för de olika beskattade bränsleslagen. Beskattningsområdets omfattning och skattesatsernas storlek framgår av en vid förordningen fogad förteckning, anknuten till den äldre tulltaxans statistiska varuförteckning och med skattesatserna angivna.

Promemorian. Energibesattningen av bensin, motorsprit och elektrisk kraft är icke anknuten till tulltaxans nomenklatur. Vad som beröres av transponeringen är — framhålles det i promemorian — alltså endast övriga energibesattade flytande och fasta bränslen samt spritblandningar avsedda för

motordrift. Av dessa varuslag hänföres samtliga skattepliktiga stenkolsbränslen — kol, stybb och briketter — i den nya tulltaxan till tulltaxenummer 27.01, samt motsvarande slag av koksbränslen till nummer 27.04, 27.08 och 27.14. Skattepliktiga brunkolsbriketter faller under nummer 27.02.

Av de i förteckningen upptagna flytande bränslena faller skattepliktig motorbrännolja och pannbrännolja under tulltaxenummer 27.10 och skattepliktiga spritblandningar, avsedda för användning till motordrift, under tulltaxenummer 27.10 och 38.19. Förslaget innebär att skatteplikten anknytes till nämnda tulltaxenummer med vidtagande endast av sådana ändringar i varubeskivningen, som betingas av den nya nomenklaturen.

Yttrandena. Ändringsförslag i avseende på energiskatten framföres endast i yttrandet från *kommerskollegium*. Enligt kollegii mening bör övervägas om icke produkter hänförliga till tulltaxenummer 27.14 [petroleumbitumen (asfalt), petroleumkoks och andra ur petroleum eller skifferolja erhållna återstoder] och till nr 27.08 (stenkolstjärbeck och annat mineraltjärbeck samt koks av sådant beck) bör befrias från energiskatt. Som motivering anför kollegium följande.

Enligt nu gällande författning är petroleumkoks åtminstone enligt definitionen skattebelagd. I praktiken användes emellertid petroleumkoks såsom råvara vid framställning av kolelektroder, och varan är därför närmast att jämföra med retortkol och elektrodmassa, vilka icke äro skattebelagda. Möjligheten att använda petroleumkoks såsom bränsle är bland annat med hänsyn till dess höga priser närmast av teoretisk art. Enligt gällande författnings 42 § 2 mom. a) äger kontrollstyrelsen också särskilt pröva huruvida avdrag å avgiven deklaration må göras för bränsle, som skattskyldig förbrukat eller försålt för förbrukning för annat ändamål än energialstring. Mot bakgrund av vad ovan nämnts torde detta få betraktas som en onödig omgång.

Departementschefen. De förslag till transponering av varudefinitioner i energiskatteförordningen som framlagts i departementspromemorian har generellt tillstyrkts eller lämnats utan erinran av de i ärendet hörda remissinstanserna. Kommerskollegium har emellertid förordat att den ändringen vidtages av det skattepliktiga varuområdet att produkter upptagna under tulltaxenummer 27.08 och 27.14 — bland annat petroleumkoks — undantages från energibeskattningen. Då de ifrågavarande produkterna normalt inte användes som bränsle vill jag icke motsätta mig den sålunda föreslagna ändringen. I övrigt tillstyrker jag de i promemorian framlagda förslagen till ändring av energiskatteförordningen.

IV. Särskild varuskatt

Transponeringen

Gällande ordning. Enligt förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt utgår sådan skatt på följande varuslag, nämligen socker och sirap, choklad och konfektyrvaror, glass, kemisk-tekniska preparat såsom puder, smink, läppstift, nagellack, parfymer, hårvatten, schamponeringsmedel,

tandkräm och munvatten samt essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker. Nu utgående varuskatt å vissa råin eller s. k. wafers har i proposition nr 154 till detta års riksdag föreslagits bli slopad från och med den 1 juli 1960. Skatten uttages hos tillverkaren eller importören och uppbäres i vad avser inhemska varor av kontrollstyrelsen och i vad avser importvaror av tullverket.

Varuskatten på socker och sirap är utformad som en specifik skatt med en skattesats av 20 öre per kg för socker och 16 öre per kg för sirap. I fråga om övriga varor utgår skatten som en värdeskatt efter viss procent av varans beskattningsvärde, varmed förstås lägsta priset vid försäljning i större poster till återförsäljare. I vissa speciella fall utgöres beskattningsvärdet för importvara av varuvärdet, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen med tillägg av den på varan belöpande tullen. Skattesatserna utgör f. n. 65 % för sötvaror och glass, 80 % för puder, smink och liknande kosmetika, 50 % för parfym, hårvatten o. d., 25 % för tandkräm, munvatten och schamponeringsmedel samt 50 % för essenser och extrakter. Anmärkas må att beskattningsvärdet utgöres av priset exklusive skatt.

Det skattepliktiga varuområdet är preciserat i en vid förordningen fogad förteckning, anknuten till de på äldre tulltaxan grundade statistiska numren. I förteckningen finnes även skattesatserna angivna.

Promemorian. Beträffande socker och sirap anföres i promemorian, att enligt den före den 1 januari 1959 gällande tullstatistiska varuförteckningen socker hänfördes till stat. nr 283—287 och sirap till stat. nr 288. I den nya tulltaxan faller bet- och rörsocker i fast form under tulltaxenr 17.01, medan annat socker, sirap och andra sockerlösningar, vissa slag av honung samt sockerkulör faller under nr 17.02. Vissa av melass framställda, till människoföda tjänliga produkter, som enligt den gamla tulltaxan hänfördes till stat. nr 288, faller i den nya taxan under nr 17.03 (melass).

I det förslag till ny varuförteckning, som framlagts i promemorian, har såsom skattepliktiga varuslag upptagits dels hela rubriken 17.01 (bet- och rörsocker i fast form), dels ur nr 17.02 sirap och andra sockerlösningar, framställda av bet- eller rörsocker, dels ock ur nr 17.03 förut berörda melassprodukter av dylikt socker. De smärre jämkningar i skattens omfattning, som denna anknytning till den nya tulltaxan föranleder — t. ex. att skatt inte längre skulle komma att utgå för lönnsocker — anses vara utan praktisk betydelse.

Vidare har i förslaget, i likhet med vad som nu gäller, intagits en anmärkning om att skattefrihet för socker och sirap föreligger, då varan införes av tillverkare eller för dennes räkning. Dessutom har anmärkts att skatt inte skall utgå vid leverans eller införsel av socker för tillverkning av sockerkulör.

Vad skattesatserna beträffar har det i promemorian ansetts lämpligt att den nu för sirap utgående skatten av 16 öre per kg tillämpas för alla skat-

tepliktiga varor under nr 17.02 och 17.03, oaktat sådana produkter på grund av den gamla tulltaxans utformning hittills i vissa fall beskattats med den för socker gällande skattesatsen av 20 öre per kg. Denna skattesats föreslås gälla endast för varor hänförliga till tulltaxenr 17.01.

I vad avser det skattepliktiga sötvaruområdet — choklad och konfektyrvaror, glass, m. m. — erinras i promemorian om att detta tidigare omfattade stat. nr 298—302. Flertalet av produkterna faller i den nya taxan under tulltaxenr 17.04 (sockerkonfektyrer, icke innehållande kakao) och nr 18.06 (choklad och chokladvaror samt andra födoämnen, innehållande kakao). Med bortseende från skattepliktiga kanderade eller glaserade frukter m. m. täcker nämnda nummer praktiskt taget allt som svarar mot begreppet choklad- och konfektyrvaror. Det skulle därför — framhålles det i promemorian — kunna övervägas att slopa den nuvarande detaljerade uppräkningsmetoden av de olika skattepliktiga varuslagen och i stället använda tulltaxans terminologi med angivande av de undantag som befinner påkallade. Då tillverkare och importörer torde ha blivit förtroagna med den hittillsvarande ordningen och med hänsyn till att uppräkningsmetoden i alla handlingar måste tillämpas i fråga om det skattepliktiga kemisk-tekniska varuområdet, eftersom skattesatsen där varierar för olika varuslag, har det ansetts lämpligt att på sötvaruområdet bibehålla nuvarande uppräkningsystem för precisering av skatteplikten. Förslaget till ny varuförteckning har därför utformats efter samma princip som den nu gällande med i huvudsak endast sådana jämkningar som föranledes av den nya nomenklaturen.

Beträffande övriga skattepliktiga sötvaror påpekas i promemorian, att kanderade eller glaserade frukter i den nya tulltaxan faller under nr 20.04 samt med socker eller sötningsmedel försatta pulver och tablettor, avsedda för beredning av läskedrycker, under nr 17.05 och 21.07. Skatteplikten har i dessa fall föreslagits anknuten till de nya tulltaxenumren utan ändring av tidigare gällande varubeskrivningar. Glass slutligen faller i den nya taxan under nr 18.06 och 21.07.

I fortsättningen erinras om att osäkerhet gjorts sig gällande i fråga om beskattningen av s. k. nougatmassa, vit choklad m. fl. produkter, vilka i allmänhet användes såsom halvfabrikat vid tillverkning av konfektyrer och konditorivaror. Dessa produkter föreslås i promemorian skola beskattas på samma sätt som marsipan och mandelmassa, d. v. s. endast om de föreligger i utformade figurer, stänger eller stycken.

Den i nuvarande varuförteckning intagna anmärkningen att skattefrihet föreligger för kakaopulver föreslås i promemorian utsträckt till att omfatta även kakao i form av flingor eller pasta. Dessa produkter har i stort sett samma användning som kakaopulver och anses därför i skattehänseende böra bli likställda. Stadgandet i nämnda anmärkning om skattefrihet för efterrätter av glass återfinnes i förslaget med allenast redaktionella jämkningar. Vad återigen beträffar den i anmärkningen omförmälda skattefriheten för glasspulver samt tårter, bakelser, tebröd och liknande bakverk

har de ändrade klassificeringsprinciperna i tulltaxan gjort anmärkningen i denna del överflödig.

I förslaget till ny varuförteckning har skattesatsen för här ifrågavarande varor angivits oförändrat till 65 %.

Inom det kemisk-tekniska varuområdet hänfördes i den äldre tullstatistiska varuförteckningen kosmetiska och liknande skattepliktiga preparat till stat. nr 591, 592, 593 och 596. Kemiska kompresser och tillhör, avsedda för hårpermanentning, föll under stat. nr 540:44. Essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker hänfördes till stat. nr 587:1—588:3. Förstnämnda varuslag faller i den nya tulltaxan helt under tulltaxenr 33.06, de omnämnda kemiska kompresserna under nr 38.19 samt ifrågavarande slag av essenser och extrakter under nr 17.05, 21.07 och 22.09. I promemorians förslag till ny varuförteckning har transponeringen till de nya tulltaxenumren skett med endast några smärre jämkningar av rent teknisk eller redaktionell natur. Skattesatserna är desamma som i nuvarande varuförteckning.

Yttrandena. När det gäller transponeringen av varudefinitioner inom den särskilda varuskattens område har erinringar framförts huvudsakligen av generaltullstyrelsen.

Beträffande sötvaruområdet förordar *generaltullstyrelsen* sålunda, att samtliga till tulltaxenr 20.04 hänförliga produkter undantages från beskattningen. Fråga är här om sötsaker helt eller delvis utgörande eller innehållande kanderade, glaserade eller på liknande sätt med socker beredda frukter, fruktskal eller andra växtdelar samt ersättningsmedel härför. Styrelsen fortsätter.

Genom den föreslagna formuleringen torde praktiskt taget samtliga till tulltaxenr 20.04 hänförliga varor bli skattepliktiga. Enligt kommentaren till Brysselnomenklaturen hänförs bl. a. s. k. avrunna frukter (drained fruits) till nämnda nummer. Dessa produkter klassificerades i den gamla tulltaxan enligt stat. nr 310:4 eller 311 och voro sålunda skattefria, vilket torde vara principiellt riktigt, enär de till övervägande del användas inom konditorier och bagerier för garnering av tårtor o. dyl. Enligt styrelsens åsikt saknas anledning att nu införa skatt å nämnda produkter. Med hänsyn till svårigheterna att skilja dem från de till tulltaxenr 20.04 hänförliga nu skattepliktiga produkterna ifrågasätter styrelsen om icke samtliga i förslaget upptagna, till nyssnämnda nummer hänförliga varor böra utgå ur förteckningen.

För den händelse det icke skulle befinnas lämpligt att undantaga samtliga till nr 20.04 hänförliga varor från beskattning bör dock varor av typen »drained fruits» under inga förhållanden beläggas med skatt.

Såvitt avser *schamponeringsmedel* ifrågasätter *generaltullstyrelsen* om icke samtliga till tulltaxenummer 33.06 hänförliga sådana medel bör beskattas, således även preparat som icke är parfymerade. Styrelsen anför.

Schamponeringsmedel med tillsats av färgande, blekande eller hårväxtbefrämjande ämnen hänfördes i förut gällande tulltaxa till stat. nr 593, oavsett om de voro parfymerade eller ej. Andra shamponeringsmedel hänfördes, om de voro parfymerade, till stat. nr 596 och eljest till stat. nr 597. Varuskatt utgick endast för de till stat. nr 593 och 596 hänförliga preparaten. I nu gällande tulltaxa hänföras alla preparat, som i detaljhandeln saluhållas under benämningen shamponeringsmedel, till tulltaxenr 33.06. I förslaget till förteckning över varor, underkastade särskild varuskatt, har gränsdragningen mellan de skattefria och de skattebelagda shamponeringsmedlen bibehållits. Oparfymerade preparat utan tillsats av färgande, blekande eller hårväxtbefrämjande ämnen skulle således även framdeles vara skattefria. Erfarenheten har visat att det i många fall icke är möjligt att utan ingående laboratorieundersökning avgöra, huruvida ett shamponeringsmedel är parfymerat eller ej. Ett bibehållande av den nuvarande gränsdragningen innebär, att man icke kan tillgodogöra sig den förenkling i klassificeringshänseende, som den nya tulltaxan erbjuder.

Beträffande puder påpekar *generaltullstyrelsen* att puderkrämer innehållande över 10 % pudersubstans enligt praxis belagts med 80 % skatt, under det att dylika krämer med mindre mängd pudersubstans i varuskattehänseende jämförts med hudkräm och i enlighet härmed varit skattefria. Styrelsen anser det önskvärt att få denna praxis fastslagen genom att i förteckningen intages ett förtydligande av begreppet puder.

I fråga om choklad och konfektyrvaror konstaterar *generaltullstyrelsen* att i den föreslagna varuförteckningen upptagits »choklad eller ersättningsmedel härför». Med ersättningsmedel för choklad torde enligt styrelsen åsyftas vissa brunfärgade produkter, smaksatta med kakaosens eller innehållande pulver av kakaoskal. Då dylika varor numera icke förekommer i handeln förordas att de slopas i förteckningen.

Kommerskollegium erinrar om att den i förslaget till varuförteckning intagna anmärkningen om skattefrihet för kakao i olika former avser att från beskattningen undantaga bl. a. drickchoklad. Då för nämnda former av kakao med tillsats av socker eller sötningsmedel kan förekomma även tillsats av aromämnen, bör enligt kollegium ett förtydligande härom göras.

Sveriges köpmannaförbund hemställer att demonstrationsmaterial och prover befrias från varuskatt vid import.

Departementschefen. Såvitt avser den särskilda varuskatten har förslagen till transponering mött erinringar av större betydelse endast i fråga om vissa produkter inom sötvaruområdet och beträffande shamponeringsmedel.

Enligt gällande ordning uttages varuskatt inom sötvaruområdet bland annat för kanderade och glaserade frukter, däremot icke för s. k. avrunna frukter (drained fruits). Enligt transponeringsförslaget skulle beskattningen utsträckas till att omfatta också drained fruits. *Generaltullstyrelsen* har härvidlag förordat att samtliga till tulltaxenummer 20.04 hänförliga produkter, d. v. s. med socker beredda frukter m. m., befrias från skatt eller att i varje fall varor av typen drained fruits blir undantagna.

Vid en bedömning av detta spørsmål kan konstateras, att drained fruits visserligen behandlats med socker eller sockerlag men icke på sådant sätt och i den utsträckning att de kan betraktas som egentliga sötvaror. En betydande skillnad föreligger därför mellan dessa produkter och övriga med socker behandlade frukter som nu faller inom det skattepliktiga området och som är att betrakta som konfektyrvaror i egentlig mening. Jag förordar därför att varuförteckningen utformas så att varor av typen drained fruits icke heller i fortsättningen blir skattebelagda.

När det gäller s c h a m p o n e r i n g s m e d e l uttages varuskatt för närvarande icke för oparfymerade preparat utan tillsats av färgande, blekande eller hårväxtbefrämjande ämnen. Däremot utgår skatt för parfymerade preparat. Transponeringsförslaget innebär härutinnan ingen ändring. Generaltullstyrelsen har emellertid framhållit att svårigheter föreligger när det gäller att skilja oparfymerade preparat från parfymerade och därför förordat att också oparfymerade preparat blir belagda med skatt. Enligt min mening synes det icke nu finnas tillräcklig anledning att utsträcka det skattepliktiga området och belägga med skatt även sådana schamponeringsmedel som inte i någon väsentlig mån skiljer sig från många andra skattefria rengöringsmedel. Nämnas kan för övrigt att, ehuru vissa svårigheter otvivelaktigt föreligger, man torde ha kommit fram till en i stort sett tillfredsställande praxis vid gränsdragningen mellan skattepliktiga och skattefria schamponeringsmedel. Jag förordar sålunda, att gällande ordning bibehålles i nu berörda hänseende.

Såvitt avser p u d e r k r ä m b ö r i enlighet med generaltullstyrelsens förslag i varuförteckningen uttryckligen angivas, att varuskatt utgår endast för sådan kräm, innehållande mer än 10 procent pudersubstans.

Förslaget till ny varuförteckning innebär att skatt icke skall utgå för k a k a o i form av pulver, flingor eller pasta. Något förtydligande av bestämmelsen att skattefriheten gäller även om aromatiserande medel tillsatts är enligt min mening icke påkallat. Beträffande pastorna må påpekas, att skattefriheten är avsedd att omfatta egentliga kakaopastor avsedda för beredning av drickchoklad men icke sådana särskilt beredda pastor som användes för framställning exempelvis av chokladglasyr. Vad i övrigt angår gruppen c h o k l a d v a r o r bör såsom generaltullstyrelsen föreslagit ersättningsmedel för choklad utgå ur förteckningen.

Det yrkande som framförts av Sveriges köpmannaförbund om skattefrihet vid import av demonstrationsmateriel och prover torde bli tillgodosett genom det förslag som jag i det följande avser att framlägga och som ger möjlighet för importgrossister att registreras som skattskyldiga hos kontrollstyrelsen.

De i departementspromemorian framlagda förslag i avseende på den särskilda varuskatten, som inte här blivit närmare berörda, föranleder ingen erinran från min sida.

Skatteredovisningen vid import

Såsom tidigare nämnts skall den särskilda varuskatten av inhemska tillverkare efter deklaration redovisas till kontrollstyrelsen, medan importvaror skattebelägges av tullverket vid importtillfället. En följd av denna ordning är, att vissa ojämnheter i beskattningshänseende föreligger mellan inhemska tillverkare och importgrossister. Olikheterna hänför sig i första hand till tidpunkten för skattens erläggande. För vara som tillverkats inom riket betalas skatten först sedan varan levererats till återförsäljare, medan vid import betalningen skall ske redan i samband med införseln. Andra olikheter förefinnes i fråga om inverkan av prisändringar, returerna av skattepliktiga varor och beträffande kundförluster. I regel är olikheterna till importgrossisternas nackdel.

Mot bakgrunden härav har vid olika tillfällen framförts önskemål om författningsändringar, varigenom inhemska tillverkare och importgrossister skulle bli jämställda. Ett medel härför skulle vara att öppna möjlighet för importgrossisterna att efter ansökan registreras såsom skattskyldiga hos kontrollstyrelsen och därefter redovisa skatten till denna myndighet efter deklaration i samma ordning som de inhemska tillverkarna. En sådan ordning är föreskriven i två punktskatteförfattningar av senare datum, nämligen förordningen angående omsättningsskatt å motorfordon samt förordningen om allmän energiskatt.

Förslag av här angiven innebörd har framlagts i det av 1952 års kommitté för indirekta skatter avgivna betänkandet (SOU 1957:13). Detta förslag mötte icke någon invändning vid remissbehandlingen. Kontrollstyrelsen påpekade emellertid, att särskilda regler var nödvändiga för att hindra, att registrering skedde i sådana fall där rörelsen var av mindre omfattning. Sveriges grossistförbund föreslog i sådant syfte att, i vad angår importörer av sötvaror, endast rörelseidkare med en omsättning av skattepliktiga sådana varor om lägst 50 000 kronor, räknat i pris till detaljist, skulle äga rätt till registrering. Kontrollstyrelsen förordade vidare, att registrerade importörer skulle inköpa varor av inhemsk tillverkning i beskattat skick, i följd varav de skulle vid fakturering och skatteredovisning särskilja importerade och inhemska varor. — Sveriges grossistförbund har sedermera i särskild skrivelse hemställt, att 1952 års kommittés förslag på denna punkt måtte genomföras.

Enligt min mening är det, bl. a. mot bakgrund av våra åtaganden inom den europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA), påkallat att redan i detta sammanhang undanröja de olikheter som finnes i förordningen mellan inhemska tillverkare och importgrossister. En ändring i den angivna riktningen skulle innebära en även från andra synpunkter värdefull modernisering av förordningen. Jag förordar därför, att en sådan ändring nu genomföres. Bestämmelserna bör, med beaktande av vad kontrollstyrelsen anfört, utformas i överensstämmelse med motsvarande regler i nyare punkt-

skatteförfattningar. I enlighet härmed bör förordningens 5 § ändras så att den som ämnar yrkesmässigt införa skattepliktig vara för försäljning till återförsäljare skall kunna frivilligt registreras hos kontrollstyrelsen som skattskyldig importör. Kontrollstyrelsen bör dock kunna vägra registrering om den tillämnade importen kan antagas bli av mindre omfattning och varaktighet. I den mån behov därav visar sig föreligga torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att närmare reglera kontrollstyrelsens befogenheter i här aktuella hänseenden. — I sammanhanget bör nuvarande föreskrifter om minimiskatt borttagas såsom i praktiken betydelselösa.

Beskattningen av spelkort

Gällande ordning m. m. Enligt kungörelsen den 13 juni 1919 (nr 291) angående stämpelavgift för spelkort samt om kortstämplingens verkställande, vilken författning ändrats genom kungörelser den 7 april 1933 (nr 133) och den 6 april 1934 (nr 66), skall alla till försäljning och förbrukning inom riket ämnade, figurerade eller ofigurerade kort, varmed spel kan övas, antingen de är tillverkade i riket eller införda från utrikes ort, med visst undantag, beläggas med en avgift av en krona för varje kortlek. För kortstämplingsavgiftens behöriga uttagande finnes i kungörelsen föreskrifter om ett speciellt stämpnings- och kontrollförfarande.

Förfarandet vid stämpelbeläggningen av spelkort påtalades av riksdagens år 1951 församlade revisorer, vilka bland annat ifrågasatte, om den nuvarande kortstämplingsförrättningen ur kontrollsynpunkt hade ett värde, som i betraktande av därav föranledda kostnader och besvär kunde anses motivera ett bibehållande av densamma (se riksdagens revisorers berättelse del I sid. 137, § 16). Revisorerna föreslog att det skulle närmare utredas, huruvida icke kortstämplingsavgiften kunde ersättas med en varuskatt uttagen vid fabrikationen eller införseln. I anslutning härtill ansågs det böra prövas, om icke uppbörden, kontrollen och redovisningen av avgiften skulle kunna utformas i enlighet med de för den särskilda varuskatten gällande principerna. Över det av riksdagens revisorer sålunda framlagda förslaget avgavs utlåtanden av generalpoststyrelsen, kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen, vilka samtliga myndigheter tillstyrkte, att den nu gällande kortstämplingsavgiften avvecklades och ersattes med varuskatt.

Riksdagens skrivelse (1952: 293) i anledning av revisorernas berättelse i berörda del överlämnades till 1952 års kommitté för indirekta skatter att tagas i övervägande vid kommitténs fullgörande av sitt uppdrag. Kommittén anförde i sitt sedermera framlagda betänkande bl. a., att beskattningen av spelkort borde bibehållas om nuvarande punktskatter kvarstod i oförändrad omfattning. Kommittén anförde vidare, att den i likhet med riksdagens revisorer ansåg, att spelkortsbeskattningen borde anordnas som en varubeskattning, varvid skatten borde utgå enligt varuskatteförordningen. Spelkortsskatten ansågs böra uttagas i form av en styckeskatt med visst belopp per lek.

Generaltullstyrelsens förslag. I en inom generaltullstyrelsen upprättad promemoria framhålles, att såväl för statsverket som för därav berörda tillverkare och importörer det nuvarande kontrollförfarandet över stämpelavgiftens utgörande är ett tidskrävande och kostsamt arbete. Det har sedan länge framstått som angeläget att ernå ett mera tidsenligt system för uttagandet av avgiften. I anslutning härtill framhålles de olägenheter, som uppstår på grund av frånvaron i hithörande författning av bestämmelser om frihet från stämpelavgift i vissa fall. Enligt punkten 1:o) av kungörelsen skall visserligen spelkort, vilka införes till riket av den, som enligt särskilt stadgande äger åtnjuta tullfrihet för från utlandet inkommande varor, icke beläggas med avgift, men bestämmelsen synes åsyfta endast fall av tullfrihet enligt 5 § a) och b) tulltaxeförordningen. Olägenheterna är enligt promemorian påfallande icke minst beträffande av resande medförda spelkort, för vilka tullfrihet åtnjutes jämlikt 5 § e) tulltaxeförordningen. Det erinras om att tillämpningen av sistnämnda författningsrum genom ändring år 1952 avsevärt utvidgats. Som jämförelse nämnes att i andra författningar angående skatt vid införsel vanligen föreskrives skattefrihet, då eljest skattepliktig vara införes under sådana omständigheter, att tullfrihet enligt tulltaxeförordningen åtnjutes för densamma. Så är i princip fallet beträffande varuskatteförordningen.

Med hänsyn till kortstämplingsavgiftens karaktär av varuskatt synes det enligt promemorian lämpligt att såsom tidigare föreslagits inordna densamma i förordningen angående sådan skatt. Härigenom skulle kortstämplingsförfarandet bortfalla och även i övrigt mera tidsenliga bestämmelser komma att gälla. Beträffande till riket införda spelkort kunde skatten i likhet med vad som gäller för övriga med varuskatt belagda varuslag uttagas av tullverket vid införseln.

Remissyttrandena. Det i promemorian framlagda förslaget tillstyrkes av kontrollstyrelsen och generalpoststyrelsen men avstyrkes av Aktiebolaget J. O. Öberg & Son.

Kontrollstyrelsen anser alltjämt en omläggning av beskattningen av spelkort påkallad och ansluter sig till promemorians förslag. Skatten bör enligt styrelsen uttagas som en styckeskatt med en skattesats av oförändrat en krona per lek. Beskattningsområdet bör bli oförändrat. Styrelsen framhåller slutligen, att dess kontroll över den inhemska tillverkningen av spelkort icke torde komma att erbjuda särskilda svårigheter och ej heller medföra nämnvärd kostnad för statsverket.

Av *generalpoststyrelsens* yttrande framgår, att styrelsen anser att det speciella kontrollförfarandet för spelkortsskatten numera knappast torde vara fullt tidsenligt. Starkast torde olägenheterna enligt styrelsen framträda, när stämpelavgiften uttages för importerade kortlekar, men även i fråga om den inhemska tillverkningen anser styrelsen, att stämplingen är en omständlig procedur. Styrelsen nämner, att antalet under 1958 stämpel-

belagda kortlekar uppgick till 1 180 154 samt att kostnaderna för statsverket uppgått till ungefär 35 000 kronor för anskaffning av kortstämpelremsor och 14 500 kronor i arvode till kortstämpningsförrättare. I fråga om beskattningens utformning som en varuskatt anföres samma synpunkter som i promemorian och i kontrollstyrelsens yttrande.

Aktiebolaget J. O. Öberg & Son, som är ende inhemske tillverkare av spelkort i landet, anför bl. a. följande.

Med utgångspunkt från att styckeskatt med ett konstant belopp per lek är den ur alla synpunkter lämpligaste och lättast kontrollerbara formen av beskattning, vilja vi framhålla, att denna kontroll dock icke kan bli fullt effektiv med mindre än att å korten anbringas en stämpel, utvisande att de vederbörligen belagts med stämpelavgift i enlighet med gällande förordning. Om så icke sker, förefinnes nämligen icke heller någon risk att använda spelkort, som på ett eller annat sätt kunnat undanhållas skattebeläggning. Enligt vår erfarenhet och uppfattning är det av stor psykologisk betydelse, att kontrollen kan utövas så, att tendenser till användande av ostämplade spelkort — dit höra även smugglade spelkort — försvåras så mycket som möjligt.

Vidkommande vårt företag — enda tillverkare av spelkort i landet och leverantör av huvudparten av förbrukningen — finna vid det önskvärt att det manuella förfaringssättet vid paketering och stämpling kan få bli maskinellt. Detta innebär anskaffande av en maskin, som utom paketering även utför anbringande av stämpel på stämpelkortet ävensom medelst ett räkneverk av likartad konstruktion som en frankeringsmaskin registrerar exakta antalet stämplade och saluförda spelkort. Detta räkneverk kan liksom fallet är i fråga om frankeringsmaskiner hållas plomberat och under kontrolltillsyn av postverket. Vi vilja särskilt framhålla, att ovanstående beskrivna förfaringssätt icke kommer att medföra någon kostnad för staten och att något stämpelpapper av nuvarande eller annat slag icke kommer till användning.

Departementschefen. Av den förut lämnade redogörelsen framgår, att förfarandet vid beskattning av spelkort — vilket i sina huvuddrag härrör från 1919 — är omständligt och onödigt kostsamt. Det har vid flera tillfällen och senast i det nu föreliggande ärendet framhållits såsom önskvärt att övergå till en modernare beskattningsform. Jag delar denna uppfattning.

Framkomna förslag innebär, att den nuvarande författningen om stämpelavgift på spelkort skall upphävas och att skatten på denna vara med oförändrat beskattningsområde och samma skattesats som hittills skall inordnas under 1941 års varuskatteförordning. Från den svenske tillverkaren av spelkort har invänts, att en sådan ordning skulle vara otillfredsställande från kontrollsynpunkt. Med hänsyn till den allmänt omvittnade effektiviteten i kontrollen av den särskilda varuskatten synes denna invändning sakna fog. Uppenbarligen kan vissa besparingar vinnas genom den ifrågasatta omläggningen. Övergången till en modernare beskattningsform synes, på sätt anförts i promemorian, även innebära andra fördelar. Därjämte kommer skatten på spelkort att automatiskt inordnas under det av 1959 års riksdag beslutade förfarandet vid punktbeskattning.

I enlighet med vad nu anförts förordar jag, att den av generaltullstyrel-

sen föreslagna omläggningen genomföres. Sålunda bör 1919 års författning om stämpelavgift på spelkort upphävas och spelkort med oförändrad skattesats av en krona per lek upptagas i den vid 1941 års förordning fogade förteckningen över skattepliktiga varor.

V. Försäljningsskatten

Gällande ordning. Det enligt förordningen den 5 mars 1948 (nr 85) om försäljningsskatt skattepliktiga varuområdet omfattar

a) mattor innehållande silke samt knutna mattor, helt eller delvis av ull eller andra djurhår med ett knutantal över 25 000 per m² (s. k. äkta mattor),

b) guldsmedsvaror, d. v. s. arbeten av guld, silver, platina eller annan ädel metall med eller utan infattade pärlor eller stenar ävensom oinfattade äkta pärlor och koraller, oinfattade ädelstenar och bijouteriartiklar av sådana varor, samt

c) grammofoner, grammofonverk, färdiga grammofonskivor samt för grammofonverk avsedda el. motorer och el. ljuddosor.

Skatt utgår inte för ädelmetallvaror, avsedda för tekniskt bruk eller i form av plåt, rör och tråd och ej heller för av dylik metall framställda pennor, beslag till reservoarpennor m. m.

Skattskyldighet åvilar i första hand den som yrkesmässigt säljer skattepliktig vara av egen tillverkning. Sådan säljare är skyldig att låta registrera sig hos beskattningsmyndigheten, d. v. s. hos kontrollstyrelsen. Den som yrkesmässigt försäljer skattepliktiga varor av enbart annans tillverkning kan därjämte frivilligt låta registrera sig hos kontrollstyrelsen såsom skattskyldig säljare. Vissa minimiskattebestämmelser har införts i syfte att något begränsa den frivilliga registreringen.

Skyldighet att erlagga försäljningsskatt inträder, då varan säljes till konsument eller till någon icke registrerad återförsäljare eller då varan uttages från rörelse för annat ändamål än försäljning. I dylika fall redovisas skatten till kontrollstyrelsen på grundval av ett deklarationsförfarande. Skyldighet att erlagga skatt föreligger därjämte vid införsel till riket av skattepliktig vara som verkställes av annan än registrerad säljare. I sådant fall erlägges skatten till tullverket samtidigt med tullen.

För mattor, guldsmedsvaror och andra grammofonvaror än grammofonskivor utgör försäljningsskatten 20 % av ett beskattningsvärde som motsvarar varans pris i detaljhandeln. Allmän varuskatt skall dock icke inräknas i beskattningsvärdet (15 § 3 mom. förordningen om allmän varuskatt). Efter enahanda normer uttages skatten vid skattepliktig import av guldsmedsvaror och nyssnämnda grammofonartiklar, medan mattor beskattas med visst belopp per kg, varierande mellan lägst 10 och högst 100 kronor. I fråga om grammofonskivor utgår skatten både vid import och vid försäljning inom riket som en styckeskatt med en krona per skiva, om speltiden per skivside uppgår till högst åtta minuter, och med tre kronor i andra fall.

Det skattepliktiga varuområdet är preciserat i en vid förordningen fogad varuförteckning, anknuten till de på den tidigare tulltaxan grundade statistiska numren och med skattesatserna angivna.

Promemorian. Beträffande äkta mattor erinras i promemorian om att försäljningsskatt för närvarande utgår för alla slags mattor som innehåller silke samt dessutom för *knutna* mattor av ull eller andra djurhår. I fråga om sistnämnda slag av mattor är skatteplikten dock beroende av antalet knutar per ytenhet. I den gamla tulltaxan hänfördes dessa typer av mattor till stat. nr 999, 1001, 1002: 1 och 1002: 2.

Anledningen till att beskattningsområdet i den vid försäljningsskatteförordningen fogade varuförteckningen erhållit nämnda utformning torde enligt promemorian delvis ha varit, att den gamla tulltaxan beträffande mattor av ull och andra djurhår innehöll särskilda rubriker för knutna och icke knutna mattor, under det att mattor av silke hänfördes till en och samma rubrik oavsett tillverknings sättet. Beskattningsområdets utformning har bl. a. medfört, att skatt utgår för maskingjorda, d. v. s. icke knutna mattor, även om de innehåller endast en obetydlig mängd konstsilke. En sådan inblandning kan i regel — påpekas det — inte anses förbättra varans kvalitet.

I den nya tulltaxan hänföres alla knutna mattor, oavsett materialet, till tulltaxenr 58.01 under en och samma rubrik (Mattor, knutna, även konfektionerade). Vid transponeringen av beskattningsområdet till den nya nomenklaturen har det ansetts lämpligt att begränsa skatteplikten till nämnda rubrik. Därvidlag föreslås den skattesats av 10 000 kronor för 100 kg, som vid import verkställd av annan än registrerad säljare nu utgår för alla mattor innehållande silke, bli begränsad till att avse allenast mattor innehållande natursilke. I fråga om mattor innehållande konstsilke anses icke högre skattesats böra gälla än för mattor innehållande ull.

När det gäller guldsmesvaror har det enligt promemorian befunnits lämpligt att vid transponeringen till den nya tulltaxenomenklaturen var för sig behandla å ena sidan arbeten av ädel metall och å andra sidan naturpärlor, ädelstenar m. m. Förstnämnda artiklar hänfördes tidigare till stat. nr 1323—1325 och de sistnämnda till stat. nr 1326: 2.

För arbeten av ädel metall har det inte — med hänsyn till principiella olikheter mellan den äldre och den nya tulltaxan — varit möjligt att verkställa en transponering som ger oförändrad avgränsning av beskattningsområdet. Härom anföres i promemorian följande.

I princip har visserligen rubrikerna för varor av ädel metall enligt båda taxorna företrädde framför andra rubriker. Båda taxorna inrymmer emellertid undantag från denna princip och dessa undantag är av olika omfattning. I den gamla taxan utgjordes undantagen i huvudsak av gulddragarearbeten, skrivpennor och beslag till reservoarpennor samt ur och urdelar. I den nya taxan stadgas betydligt flera undantag, men det synes oklart i vad mån dessa har praktisk betydelse. Av viktigare undantag i den nya taxan kan förutom de nyss anförda nämnas beslag, delar och tillbehör till käppar, paraplyer och solfjädrar, infattningar till glasögon, cigarettändare, cigarr-

och cigarrettmunstycken, rafräschissörer, urarmband (fästade vid ur) samt reservoarpennor.

Det är vidare att märka, att den gamla tulltaxan innehöll en bestämmelse enligt vilken vara, som till mindre del bestod av guld, silver eller platina och som ej var hänförlig till instrument eller apparat, skulle tulltaxeras såsom arbete av ifrågavarande ädelmetall till den del varan bestod därav men beträffande resten efter dennas beskaffenhet. I enlighet härmed har dylika smärre beståndsdelar av ädel metall blivit underkastade försäljningsskatt. Enligt den nya tulltaxan förekommer icke någon särskild tulltaxering av dylika beståndsdelar. Å andra sidan tillämpar den nya tulltaxan ett strängare betraktelsesätt i det avseendet, att varor som endast delvis består av ädel metall i större utsträckning än enligt den gamla taxan såsom helhet hänföres till varor av ädel metall. Detta gäller exempelvis bordsknivar med blad av stål och skaft av silver, vilka enligt den gamla tulltaxan rubricerades såsom knivar av stål men enligt den nya taxan hänföres till arbete av silver.

Ett annat förhållande att beakta är, att den nya tulltaxans rubriker för varor av ädel metall omfattar även varor som endast *pläterats* med ädel metall. Dylika artiklar rubricerades enligt den gamla tulltaxan såsom förgyllda, försilvrade etc. och blev i enlighet därmed icke skattebelagda. Vidare saknar den nya taxan till skillnad från den äldre särskild rubrik för artiklar för tekniskt bruk. Därmed saknas möjlighet till en direkt anknytning av skattefriheten för dylika varor.

Vid överbägande av möjligheterna att praktiskt lösa transponeringsproblemet har det i promemorian bedömts lämpligast att som skattepliktiga varor upptaga endast till tulltaxenr 71.12—71.14 hänförliga artiklar med undantag för pläterade artiklar samt artiklar för tekniskt bruk. Det tillägget föreslås dock att skatt skall utgå för urarmband även om de är fästade vid ur, i vilket fall varan i dess helhet tulltekniskt betraktas som ur enligt nr 91.01.

Med angivna gränsdragning uppkommande skiljaktigheter i fråga om beskattningens omfattning går — uttalas det i promemorian — i stort sett i liberaliserande riktning. Enligt den nya utformningen skulle sålunda skatt icke längre komma att utgå för förut berörda beslag, delar och tillbehör till käppar, paraplyer och solfjädrar, infattningar till glasögon, cigarrettändare, cigarr- och cigarrettmunstycken, rafräschissörer eller reservoarpennor och ej heller för smärre delar ingående i artiklar som icke i och för sig är att betrakta som varor av ädel metall. I en del fall kan dock en viss skärpning komma att inträda i beskattningen till följd av det ändrade betraktelsesätt som den nya tulltaxan anlägger i jämförelse med den gamla. Exempel härpå är förut berörda knivar med blad av stål och skaft av silver.

Beträffande pärlor, ädelstenar och varor därav föreligger också vissa skiljaktigheter i klassificeringshänseende mellan den gamla och den nya nomenklaturen. I stort sett kan man dock i praktiken — framhålls det i promemorian — räkna med att det skattepliktiga området i denna del motsvarar de nya tulltaxenumren 71.01—71.03 och 71.15, därest särskilt anges att skatteplikt inte föreligger för varor avsedda för tekniskt bruk.

Grammofonvaror. Enligt den äldre tulltaxan hänfördes grammofonverk ingående i radiogrammofoner till stat. nr 1885: 2, andra grammofonverk och grammofoner jämte för grammofonverk avsedda el. motorer samt el. ljuddosor till stat. nr 1815: 2, 1889: 7 och 1992: 1 samt grammofonskivor till stat. nr 1992: 2. Några svårigheter beträffande transponeringen till den nya tulltaxan föreligger enligt promemorian inte, även om det inte är möjligt att ange samtliga de tulltaxenummer som kan bli aktuella för beskattningen av sådana artiklar försedda med ljudspår, som i tulltaxehänseende ej är att hänföra till grammofonskivor i egentlig mening. Grammofoner och grammofonverk i form av såväl enkelspelare som skivväxlare, även ingående i radiogrammofoner, faller i den nya tulltaxan under taxenr 85.15, 92.11 och 92.13. Grammofonskivor återigen hänföres till nr 92.12. I förslaget till ny varuförteckning har beskattningsområdet primärt anknutits till nämnda tulltaxenummer med erforderlig hänvisning till andra nummer, under vilka skattepliktiga artiklar med ljudspår kan falla.

I fråga om grammofonskivor har — framhålles det i promemorian — tillämpningen av skattebestämmelserna komplicerats av att man börjat anbringa ljudspår även på andra artiklar än egentliga grammofonskivor, exempelvis på vykort, reklambroschyrer, bokomslag samt kartonger och annat emballage. Artiklarna i fråga kan i föreliggande skick eller efter särskiljande av den med ljudspår försedda delen avspelas med vanlig grammofon. Enligt praxis har vykort och liknande artiklar tulltaxerats såsom grammofonskivor enligt stat. nr 1992: 2 och i enlighet därmed belagts med försäljningsskatt, under det att kartonger och liknande artiklar tulltaxerats enligt sin beskaffenhet i övrigt och i enlighet därmed icke belagts med någon skatt. Erfarenheten har dock givit vid handen att det föreligger stora vanskligheter att tillämpa en strikt gränsdragning mellan de båda kategorierna.

Artiklar av här ifrågavarande slag fanns knappast i marknaden vid tiden för tillkomsten av förordningen om försäljningsskatt. I de fall då inspelningarna utgöres av musik eller eljest har karaktär av underhållning anses det i promemorian emellertid icke finnas anledning att i princip behandla dem annorlunda än vanliga grammofonskivor. I de fall åter då innehållet helt eller till övervägande del består av tal av reklamkaraktär e. d. bedömes det vara mer tveksamt huruvida tillräckliga skäl föreligger att belägga varorna med skatt. En eventuell gränsdragning i skattehänseende anses i alla händelser böra verkställas med hänsyn till inspelningarnas innehåll, och denna gränsdragning föreslås gälla såväl för nu åsyftade artiklar som för grammofonskivor i egentlig mening. Förslaget innebär i överensstämmelse med det sagda, att skatt skall utgå icke blott för vanliga grammofonskivor utan även för andra artiklar med ljudspår för avspelning med grammofon; beträffande samtliga artiklar har stadgats undantag motsvarande nu medgiven skattefrihet och därjämte undantag syftande till en sådan begränsning av skatteplikten som antytts i det föregående.

Vad härefter beträffar skattens storlek är det enligt promemorian uppen-

bart, att skattens beräkning efter stycketal medför en hög beskattning av de förut berörda, relativt billiga artiklarna. Någon differentiering av skattesatsen med hänsyn till artiklarnas beskaffenhet anses dock i praktiken icke vara möjlig. För att uppnå en lämpligare avvägning av skatten föreslås att densamma skall beräknas per ljudspår (d. v. s. för vanliga grammofonskivor per inspelad skivside) i stället för per styck och fastställas till halva det belopp som f. n. gäller. Enär förut nämnda artiklar praktiskt taget alltid är enkelsidiga, skulle skatten för desamma därigenom reduceras till hälften, under det att skatten för grammofonskivor av vanlig typ skulle bli oförändrad.

Yttrandena. Beträffande knutna mattor anmärker *kommerskollegium* att beskattningens utvidgning till mattor även av andra fibrer än silke eller ull och andra djurhår torde vara av ganska ringa betydelse.

Förslaget beträffande guldsmedsvaror beröres i flera yttranden.

Som tidigare nämnts innebär förslaget i fråga om varor av ädel metall att till denna varugrupp även hänföres vissa varor som endast delvis består av sådan metall — exempelvis knivar med blad av stål. En skattebeläggning även av knivblad av stål skulle emellertid — påpekar *kommerskollegium* — innebära en icke oväsentlig prishöjning. Med hänsyn till varans karaktär kan lämpligheten av den ökade beskattningen enligt kollegium ifrågasättas, men då en avvikelse från den i tullhänseende tillämpade principen skulle medföra svårigheter ur såväl nomenklatur- som administrationssynpunkt, finner kollegium sig böra biträda förslaget. Däremot vill kollegium ifrågasätta om icke cigarrettändare, cigarr- och cigarrettmunstycken, rafräschsörer, reservoarpennor samt vissa andra varor av ädel metall ur skattesynpunkt även framdeles bör få en med nuvarande förhållanden jämförbar behandling. Den föreslagna lindringen i beskattningshänseende innebär enligt kollegii mening en mindre lämplig avvägning av det varuurlval, som skulle omfattas av försäljningsskatten.

Stockholms handelskammare hemställer att nuvarande beskattningsregler bibehålles när det gäller varor som endast delvis består av ädel metall, exempelvis knivar med blad av stål och skaft av silver. Handelskammaren fortsätter.

Även om ifrågavarande, av principiella olikheter mellan den äldre och den nya taxan föranledda skärpning motsvaras av en lätnad genom att i en vara ingående smärre beståndsdelar av ädel metall i den nya tulltaxan undantagits från beskattning, har denna skärpning i vissa fall en i sammanhanget icke obetydlig ekonomisk räckvidd, t. ex. då det gäller knivar med blad av stål och skaft av silver. Bladet har vid skattens beräkning ett av Kontrollstyrelsen åsatt värde av f. n. kr. 6:—, motsvarande en skatt av kr. 1: 20. Detta betyder alltså i fortsättningen en skatteskarvning med kr. 1: 20 per kniv. Denna fördyring synes Handelskammaren böra undvikas, desto mera som just i fråga om nyttoaker skatten å guldsmedsvaror redan nu måste anses drabba mycket hårt.

Generaltullstyrelsen framhåller att det i fråga om klassificeringen i tullhänseende av naturpärlor och ädelstenar samt varor därav föreligger vissa icke alldeles oväsentliga skiljaktigheter mellan den gamla och den nya tulltaxan. Sålunda hänfördes enligt den gamla taxan vissa av halvädelstenar framställda prydnadsföremål till denna taxas avdelning XIII A: »Arbeten av sten och andra mineraliska ämnen», under det att dessa artiklar i nu gällande tulltaxa betraktas som arbeten av ädelstenar. Å andra sidan tulltaxerades äkta koraller och bijouterivaror därav tidigare enligt numret för pärlor och ädelstenar (stat. nr 1326: 2). I nuvarande tulltaxa hänföres dylika varor, allt efter beskaffenheten, till nr 05.12, 71.16 eller 95.05. Transponeringsförslaget innebär sålunda — framhåller generaltullstyrelsen — att förut skattefria prydnadsföremål av exempelvis agat nu blir skattebelagda, under det att tidigare skattepliktiga koraller och bijouterivaror därav befrias från skatt.

I fråga om gram m o f o n v a r o r föreslår *kontrollstyrelsen* att skatten på grammofonverk och grammofoner utformas som en styckeskatt. Skattesatserna bör fastställas så att de i huvudsak svarar mot 20 procent av konsumentpriserna. För grammofonautomater föreslås — i syfte att ungefärligen bibehålla nuvarande skattenivå — en skattesats av 250 kronor per styck. För de s. k. övriga grammofonvarorna föreslår styrelsen, att skatten slopas. Skatteintäkten för dessa varor uppgår för närvarande till allenast 0,2 milj. kronor per år.

Kontrollstyrelsen framhåller i sitt yttrande att transponeringsförslaget i fråga om grammofoner och grammofonverk i vissa fall skulle medföra en avsevärd skärpning av beskattningen samt anför vidare.

Såsom exempel kan nämnas, att enligt den före den 1 januari 1959 gällande tullstatistiska varuförteckningen hänfördes grammofonautomater och grammofoner med inbyggd högtalare och försläpkare endast till viss del till det skattepliktiga varuområdet. Övriga delar och tillbehör hänfördes till andra statistiska nummer, vilka föll utanför detta område. Dessa apparater kommer genom klassificeringen enligt den nya tulltaxan att i sin helhet falla under beskattningen.

En dylik skärpning av beskattningen bör enligt styrelsens mening undvikas, vilket lämpligen kan ske genom att styckeskatt införes beträffande grammofoner och grammofonverk. En övergång till styckebesättning har tidigare föreslagits av 1952 års kommitté för indirekta skatter i dess år 1957 avgivna betänkande (SOU 1957: 13 s. 235). Som skäl för förslaget åberopade kommittén de svårigheter som genom bruttoprissystemets frångående uppkommit beträffande beskattningsvärdets bestämmande. Dessa svårigheter föreligger alljämt. Kommittén föreslog vidare, att det borde övervägas om icke s. k. övriga grammofonvaror (motorer och pick-ups) borde undantagas från beskattning med hänsyn till den ringa skatteintäkten. I sitt yttrande över betänkandet tillstyrkte styrelsen kommitténs förslag.

Det ojämförligt största antalet grammofoner och grammofonverk, som f. n. säljes, är enkelspelare med flera hastigheter, och inom denna grupp synes tyngdpunkten ligga på apparater i prislågen omkring 150 kronor. Nuvarande skatteintäkt för grammofoner och grammofonverk uppgår till cirka

4,6 milj. kr. per år. En omläggning till styckebeskattning i enlighet med kontrollstyrelsens förslag torde komma att innebära i stort sett oförändrat skatteutfall.

Vad avser grammofonskivor har i förslaget — erinrar kontrollstyrelsen slutligen — såsom anmärkning bl. a. angivits, att skatt ej skall utgå för grammofonskivor och andra artiklar med ljudspår för avspelning med grammofon, som huvudsakligen innehåller tal av reklamkaraktär eller för undervisningsändamål eller också signaler e. d. utan musikalisk syftning. Bestämmelsen bör enligt styrelsens mening givas en restriktiv tolkning.

Även *generaltullstyrelsen* föreslår att ett system med styckeskatt införes för grammofoner och grammofonverk. Styrelsen anser sig emellertid icke böra uttala sig om styckeskattens storlek, enär styrelsen saknar underlag för en sådan bedömning. För övriga till gruppen grammofonvaror hänförliga skattepliktiga artiklar (motorer och pick-ups med eller utan tonarm) torde skatteintäkten vara så obetydlig, att det enligt styrelsens uppfattning bör övervägas om inte dessa artiklar i likhet med andra smärre grammofontillbehör, såsom skivtallrikar m. m., borde undantagas från beskattning. Styrelsen anför bl. a. följande.

Vissa av de till varugruppen grammofonvaror, andra än grammofonskivor, hänförliga artiklarna komma genom förslagets utformning att drabbas av skärpt beskattning. Sålunda bliva grammofoner med inbyggda förstärkare och högtalare samt grammofonautomater, vilka artiklar äro hänförliga till tulltaxen 92.11, i sin helhet underkastade 20 % skatt. Dessa artiklar voro i den gamla tulltaxan hänförliga till stat. nr 1889:7 och skatt utgick endast å de i artiklarna ingående grammofonverken. I och för sig anser styrelsen det riktigt att ifrågakomna varor skattebeläggas på samma sätt som skivspelare och skivväxlare avsedda att kopplas till radio, men med hänsyn till den utvidgning av beskattningsområdet, som ett genomförande av förslaget skulle innebära, anser sig styrelsen icke kunna tillstyrka detta. För att undvika skärpt beskattning vill styrelsen föreslå, att styckeskatt införes för ifrågavarande artiklar. Härför tala även de betydande svårigheter som föreligga, när det gäller att fastställa värdet på grammofonverk ingående i radiogrammofoner, grammofonautomater och liknande artiklar.

Departementschefen. I fråga om mattor innebär förslaget den ändringen i förhållande till gällande ordning, att försäljningsskatt icke längre skall utgå för icke knutna mattor innehållande natursilke eller konstsilke. Å andra sidan utvidgas det skattepliktiga området till att omfatta knutna mattor innehållande andra fibrer än silke eller ull och andra djurhår. De sålunda föreslagna ändringarna torde i praktiken vara av mycket liten betydelse. Då förslaget innebär en klarare gränsdragning för det skattepliktiga området än hittills, finner jag mig kunna tillstyrka detsamma.

För guldsmedsvarens del innebär transponeringen otvivelaktigt större problem. De i promemorian föreslagna förändringarna i det skattepliktiga områdets utsträckning har också i fråga om dessa varor blivit flera än beträffande övriga varor. Enligt min mening ger emellertid den i pro-

memorian föreslagna — i huvudsak direkta — anknytningen till tulltaxan en i stort sett lämplig och väl avvägd gränsdragning för det skattebelagda området, vilken på flera punkter dessutom blir klarare än den nuvarande. I vad avser cigarettändare, reservoarpennor och andra liknande varor, som för närvarande träffas av försäljningsskatt om de innehåller ädel metall, har jag sålunda ingen erinran mot att de undantages från beskattningen. I det väsentliga synes dessa artiklar vara av en annan typ än sådana som allt fortfarande föreslås beskattade. Jag tillstyrker sålunda i denna del det i promemorian framlagda förslaget. Vad åter angår vissa andra sammansatta varor som i den nya tulltaxan i sin helhet klassificeras som ädelmetallvaror, t. ex. knivar med skaft av ädel metall och blad av stål, synes — såsom kommerskollegium framhåller — svårigheter föreligga att i beskattningshänseende tillämpa en från tulltaxan avvikande klassificering. Jag biträder därför förslaget även i denna del. De av transponeringen föranledda ändringarna i avseende på naturpärlor och ädelstenar synes i stort sett obetydliga och torde ej heller kunna föranleda befogade invändningar.

Inom grammofo n v a r u o m r å d e t innebär transponeringsförslaget en viss utvidgning av det skattepliktiga området i avseende på grammofo ner, grammofo nverk och tillbehör till dylika. I syfte att undvika detta och under hänvisning till de svårigheter som efter bruttoprissystemets slopande föreligger beträffande bestämmandet av beskattningsvärdet har kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen föreslagit att försäljningsskatten på ifrågasvarande artiklar ändras från värdeskatt till styckeskatt. Förslaget överensstämmer med vad som tidigare förordats av 1952 års kommitté för indirekta skatter. Skattesatsen har så bestämts att den i huvudsak utgör samma andel av konsumentriktpriiset som nuvarande värdeskatt. Skatteuttaget blir sålunda i stort sett oförändrat. Även enligt min mening vinnes beaktansvärda fördelar genom en övergång från värdeskatt till styckeskatt. Då ämbetsverkens förslag även i övrigt synes väl avvägt och icke innebär några svårigheter beträffande anslutningen till den nya tulltaxan, tillstyrker jag detsamma. Mot den skattefrihet som samtidigt föreslås beträffande vissa grammofo nvaror såsom motorer och pick-ups föreligger icke heller någon erinran från min sida.

I det i departementspromemorian framlagda transponeringsförslaget har i avseende på grammofo nskivor föreslagits den ändringen i gällande ordning att skatten uttages per ljudspår, d. v. s. normalt per sida i stället för per skiva. Förslaget innebär oförändrat skatteuttag för vanliga grammofo nskivor med inspelning på båda sidor, medan skatten på enkelsidiga inspelningar blir hälften av den nuvarande. Vidare föreslås, att från beskattningen undantages vissa inspelningar för reklam och undervisningsändamål, m. m.

I detta sammanhang vill jag nämna, att Interprint grafiska aktiebolag i en framställning 1958 till Kungl. Maj:t — varöver yttranden avgivits av kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen och Grammofo nleverantörernas förening — hemställt om skattebefrielse eller i varje fall avsevärd skattenedsättning

för s. k. tonkort. Med tonkort förstås skivor av kartong eller papp, vilkas yta plastbehandlats och försetts med avtryck av pressmatris för avspelning på grammofon.

Vad först angår tonkorten är det enligt min mening uteslutet att dylika i beskattningshänseende behandlas på ett principiellt annat sätt än egentliga grammofonskivor. Någon vare sig från skattetekniska eller rent praktiska synpunkter godtagbar gräns synes nämligen icke möjlig att dra mellan tonkort och egentliga grammofonskivor. Önskemålen om skattelindring för tonkort torde emellertid i betydande mån bli tillgodosedda därest skatten beräknas i enlighet med förslaget i departementspromemorian och där föreslagna undantag för bl. a. reklamartiklar medgives. I enlighet med vad nu anförts finner jag mig icke kunna tillstyrka den av Interprint gjorda framställningen. Däremot föreligger från min sida i stort sett ingen erinran mot departementspromemorians förslag i nu berörda hänseenden. Jag förordar dock att från beskattning undantages kartonger och andra förpackningar, som är försedda med ljudspår. Vad kontrollstyrelsen anført om att undantaget för reklamartiklar o. dyl. bör tillämpas restriktivt kan jag godtaga.

VI. Departementschefens hemställan

Under återopande av vad som sålunda anförts och under framhållande av att hinder icke synes möta för att frågan behandlas av riksdagen senare än under innevarande vårsession hemställer föredragande departementschefen härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

- 1) *förordning angående ändrad lydelse av 26 § förordningen den 3 april 1959 (nr 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning;*
- 2) *förordning angående ändring i förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt;*
- 3) *förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt; samt*
- 4) *förordning angående ändring i förordningen den 5 mars 1948 (nr 85) om försäljningsskatt.*

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Ragnar Sohlman